

FOTO: MMGI / MARIANNE MAJERUS

STAPELGEK OP

Een sneeuwklokje (Galanthus) is een sneeuwklokje, zou je denken.

Maar niet voor de echte sneeuwklokjesfans. Zij verzamelen, kweken en koesteren vele soorten en honderden cultivars. Op deze pagina's een kennismaking met vier zogenaamde 'galanthofielen'.

Tegen het einde van de winter, wanneer je als tuin- en plantenliefhebber het meest vatbaar bent, loop je kans op besmetting met het sneeuwklokjesvirus. Dit virus, overgewaaid uit Engeland, kan leiden tot een hartstochtelijke liefde voor het sneeuwklokje. Je raakt erdoor gefascineerd, wilt er alles over weten en er zoveel mogelijk van verzamelen. Voor je het weet, ben je een 'galanthofiel'. We bezochten vier gedreven verzamelaars en geven tips voor de beginnende sneeuwklokjesfan.

Gerard Oud

Gerard Oud kweekt sneeuwklokjes (*Galanthus*) en bijzondere bolgewassen in het West-Friese Andijk. Zijn

Galanthus-collectie bestaat uit zo'n 300 verschillende cultivars.

"Sneeuwklokjes teel ik liever niet in het open veld, zoals tulpen en narcissen", zegt Gerard. "Daar wordt de grond 's zomers te warm." Om de juiste groeiomstandigheden te creëren, heeft hij op verschillende plekken op zijn kwekerij bomen en elzenhagen geplant, die voor beschutting en schaduw zorgen. Behalve de bekende *Galanthus nivalis* en *Galanthus nivalis* 'Flore Pleno' (met dubbele bloemen), zitten er ook een aantal zeldzame en kostbare soorten en cultivars in zijn collectie. "Mijn meest bijzondere sneeuwklok is *Galanthus plicatus* var. *poculiformis* 'E.A. Bowles'. De bloemblaadjes van deze cultivar zijn allemaal even lang en dit heeft geen enkele andere cultivar van *Galanthus plicatus*." De prijs van deze zeldzaamheid? 170 euro per bolletje!

Een andere opmerkelijke sneeuwklok is *Galanthus nivalis*

'Flocon de Neige', met dubbele bloemen, die voor 100 euro over de toonbank gaat. Naast deze bijzonderheden bevat Gerards catalogus nog talloze andere cultivars met enkele of dubbele bloemen, gele vruchtbeginsels, lange bloemblaadjes, groene puntjes enzovoort. De verschillen tussen de sneeuwkllokjes zitten vooral in de details, maar

klokjes. Alle onbekende cultivars (inmiddels ongeveer 100) worden gefotografeerd en zorgvuldig geregistreerd. "Dat is een heel gepuzzel, want de onderlinge afwijkingen zijn vaak miniem." Specialisten bekijken vervolgens of er inderdaad sprake is van een nieuwe cultivar. Tineke organiseert open dagen voor groepen. Zie www.doornduyn.nl; tel. 072-5051801.

Annie Fallinger

De grootste sneeuwkllokjescollectie in Nederland vind je bij Annie Fallinger in Dordrecht. In haar ruim 1000 vierkante meter grote tuin groeien meer dan 500 verschillende cultivars. Annie combineert ze met leverbloempjes, helleborus, cyclamen en andere vroeg-

bloeiende (bol)gewassen. "Ik begon zo'n vijftien jaar geleden met verzamelen, sneeuwkllokjes zorgen voor zo'n heerlijk vroeg voorjaarsgevoel."

Sinds zeven jaar heeft haar verzameling een officiële status (de Nationale Galanthus Collectie) en als collectiehouder is ze steeds op zoek naar méér. Regelmatig gaat ze naar het buitenland om nieuwe soorten en cultivars te scoren. "Een favoriet sneeuwkllokje heb ik niet", zegt Annie, "maar ik heb wel een zwak voor groenpunters." Ook de forse 'Big Boy' kan op haar waardering rekenen.

Alles - van de decoratie op de thee kopjes tot de deurmat - staat in het teken van de sneeuwkllok. Samen met haar man kweekt Annie ze ook zelf. De zaden van de verschillende →

LINKERPAGINA:

BOVEN | Vroege voorjaarscombinatie met *Prunus incisa* 'Praecox', *Cornus alba* 'Sibirica' en sneeuwkllokjes.

ONDER | Gerard Oud toont *Galanthus nivalis* 'Flocon du Neige', een bijzondere (en dure) dubbele sneeuwkllok.

DEZE PAGINA:

UITERST LINKS | Sneeuwkllokjeswerker en -verzamelaar Gerard Oud.

LINKS | Annie Fallinger met *Galanthus elwesii* 'G. Händel'.

1 | *Galanthus nivalis* 'Flore Pleno'.

2 | Sneeuwkllokjes kun je zelfs tijdens de bloei scheuren en verplanten.

3 | De kostbare *Galanthus* 'E.A. Bowles'.

SNEEUWKLOKJES

ook in de bloeitijd. Zo valt er op de website van Gerard te lezen dat hij een aantal zeer vroegbloeiende cultivars van *Galanthus elwesii* heeft gevonden. Een daarvan bloeit al in september.

Gerard Oud, Sneeuwkllokjeshof Bucaneve, Andijk (www.sneeuwkllokjes.info; tel. 0228-591300).

Tineke van der Velden

In haar natuurtuin De Doornduyn, aan de voet van de Castricumse duinen in Noord-Holland, heeft Tineke van der Velden een uitgebreide sneeuwkllokjesverzameling opgebouwd. In de achttien jaar dat ze met sneeuwkllokjes bezig is, bracht ze maar liefst 250 soorten op naam. Haar passie voor sneeuwkllokjes dankt Tineke aan haar grootvader. "Hij kocht vroeger op oude percelen en bij boerderijen sneeuwkllokjes in voor de handel. Door hem heb ik mijn liefde voor sneeuwkllokjes kunnen ontwikkelen en ik wil zijn hobby graag voortzetten." Van alle cultivars die in haar tuin groeien, is de 'groenpunter', *Galanthus nivalis* 'Viridi-apice', Tineke's favoriet.

Een bevriende imker heeft in De Doornduyn een aantal bijenkasten geplaatst. Dankzij de bestuiving door deze diertjes ontstaan er weer nieuwe, afwijkende sneeuw-

FOTO: ISTOCKPHOTO.COM

soorten en cultivars in haar tuin worden verzameld en weer uitgezaaid op hun kwekerij. Ook spontane zaailingen die in de tuin opduiken, verhuizen naar de kwekerij. Daar worden ze gedurende een aantal jaren gevolgd. Er gaat echter heel wat tijd overheen voor zo'n nieuwe cultivar een naam krijgt en kan worden verkocht.

Op 10, 11 en 12 februari 2012 houdt Annie Fallinger open dagen. Behalve aparte sneeuwkllokjes verkoopt ze dan ook bijzondere helleborussen en accessoires. Adres: Rijkswaardweg 100 in Dordrecht (ZH), tel. 078-6181181.

Josephine Dekker

Josephine Dekker woont en werkt in Oterleek, een dorp net buiten de Noord-Hollandse Schermer. Het elzenbos en de boomgaarden bij haar boerderij zijn in februari bedekt met een indrukwekkend sneeuwkllokjestapijt. Josephine, die haar werkkring in de sociale sector verruilde voor het bollenvak, runt een kleinschalig bedrijf, een uitzondering in deze sector. Behalve sneeuwkllokjes verzamelt en verkoopt ze ook historische narcissen.

"Sneeuwkllokjes groeien graag in de beschutting van bladverliezende bomen en struiken", zegt Josephine. "In de zomer hebben ze schaduw nodig en in de winter, als de bomen en struiken kaal zijn, krijgen de sneeuwkllokjes voldoende licht. Bovendien verteert het afgefallen blad tot humus. Humus zorgt ervoor dat de grond beter vocht

en voedingsstoffen vasthoudt, en daar profiteren de sneeuwkllokjes weer van."

Als een van de eersten in Nederland begon ze zo'n tien jaar geleden met de verkoop van sneeuwkllokjes-in-het-groen. Dus niet de kale bolletjes, die je in het najaar in de grond stopt, maar de hele plant, met bloem en blad. "Sneeuwkllokjes-in-het-groen plant je tijdens of na de bloeitijd. Je zult zien dat die veel eerder op gang komen en dus veel meer effect geven dan kale bollen."

Net als Tineke en Annie, heeft Josephine een voorliefde voor de groenpunter (*Galanthus nivalis* 'Viridi-apice'), maar ze roemt ook 'Dionysus', die al eind januari begint te bloeien. "Dit is een dubbele sneeuwkllok op een lange steel. De buitenste bloemblaadjes zijn vrij groot en het dubbele hartje is groen, met een beetje wit erin."

Josephine benadrukt dat niet alle sneeuwkllokjes dezelfde eisen stellen. "Zo verdragen gewone sneeuwkllokjes een lichte begroeiing boven zich, maar de dubbelbloemige soorten en de groenpunters kunnen daar niet tegen. Die willen in januari kale grond. Wat bladeren erop is geen probleem, die vormen juist een bescherming tegen droogte, vorst en te veel water."

Josephine verstuurt sneeuwkllokjes-in-het-groen (februari-april). Info: narcissen@live.nl of tel. 072-5039276. ☒

1 | Tineke van der Velden bracht honderden nieuwe cultivars op naam.

2 | Tapijt van sneeuwkllokjes rond de boerderij van Josephine Dekker.

3 | Voorbodes van de lente.

4 | Josephine Dekker: "Galanthus nivalis is het sterkst."

5 | *Galanthus* 'Primrose Warburg' heeft een geel vruchtbeginsel.

RECHTERPAGINA:

Groenpunters (*Galanthus nivalis* 'Viridi-apice') zijn erg geliefd.

TEKST: HANS CLAUZING/ FOTOGRAFIE: HANS CLAUZING E.A.

Gewone sneeuwkllokjes (*Galantus nivalis*)

Gewone sneeuwkllokjes koop je voor een paar centen per bol. Een zeldzaam of heel bijzonder sneeuwkllokje kan voor meer dan 200 euro van eigenaar wisselen. Wie eens nader kennis wil maken met de wereld van bijzondere en zeldzame sneeuwkllokjes en hun verzamelaars, kan een bezoek brengen aan het Sneeuwkllokjesgala, dat op 18 en 19 februari in Zaandam wordt gehouden. Je vindt er een uniek assortiment sneeuwkllokjes, maar ook diverse andere voorjaarsbloeiers. Gerard Oud, Tineke van der Velden, Josephine Dekker en Annie Fallinger zijn allemaal aanwezig op het Sneeuwkllokjesgala. Zie voor meer informatie (en andere sneeuwkllokjesevenementen) de Agenda in dit nummer. Voor de gepassioneerde sneeuwkllokjesliefhebbers is een bezoek aan een van de vele Snowdrop Festivals in Engeland ook een aanrader.

Tips voor beginnende sneeuwkllokjesfans

- 1** Sneeuwkllokjes groeien het liefst op een rustig plekje tussen bladverliezende bomen en struiken.
- 2** Het gewone sneeuwkllokje (*Galantus nivalis*) is het sterkst. Deze soort kun je eventueel ook in het gazon planten, mits de grasmatten niet te dik is.
- 3** Het planten van sneeuwkllokjes-in-het-groen (dus met het blad eraan) geeft veel meer kans op succes dan het planten van de kale bolletjes in het najaar.
- 4** Plant de sneeuwkllokjes op een diepte van ongeveer 5 cm. Houd een onderlinge afstand aan van 15 tot 20 cm.
- 5** Er zijn mooie combinaties te maken met andere vroegbloeiende planten, bijvoorbeeld helleborus, het leverbloempje (*Hepatica*) en *Cyclamen coum*.
- 6** Pas geplante sneeuwkllokjes-in-het-groen zijn vorstgevoelig. Bescherm ze bij vorst met een laag blad.
- 7** Net als bij de meeste andere bolgewassen mag het verdorrende loof niet worden afgeknipt. Laat sneeuwkllokjes na de bloei dus rustig afsterven.